

Σύγχρονα βιοηθικά ερωτήματα και διλήμματα (Νίκη Νικολάου, Θεολόγος)

/ [Πεμπτούσία](#)

Η μελέτη της θεολόγου Νίκης Νικολάου για τη σχέση της θεολογικής ανθρωπολογίας με τη Βιοηθική (προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1OY2fhF>), συνεχίζεται με την παρουσίαση των θέσεων του Δρ Β. Φανάρα.

5. Οι απόψεις του Βασίλειου Γ. Φανάρα

Ανέκαθεν τα θέματα της στειρότητας και της ατεκνίας, απασχολούσαν και συνεχίζουν να απασχολούν τα ζευγάρια που θέλουν να αποκτήσουν παιδί. Οι σημαντικές εξελίξεις που σημειώνονται στο επιστημονικό πεδίο όσον αφορά στη γονιμοποίηση και στη γέννηση ενός παιδιού, ωθούν τα ζευγάρια που επιθυμούν να αποκτήσουν παιδί στη χρήση των τεχνολογικών επιτευγμάτων.

Η γέννηση της Louise Brown το 1978 στην Αγγλία – γνωστή και ως παιδί του σωλήνα – σηματοδότησε την αρχή της χρήσης μιας πρωτόγνωρης μεθόδου γονιμοποίησης: την εξωσωματική γονιμοποίηση. Με τη μέθοδο αυτή, λίγα χρόνια μετέπειτα, το 1984, γεννήθηκε παιδί το οποίο προερχόταν από κατεψυγμένο έμβρυο. Συγκεκριμένα, το έμβρυο είχε δημιουργηθεί με ομόλογη εξωσωματική γονιμοποίηση και είχε καταψυχθεί για δύο μήνες προτού εμφυτευθεί στη μήτρα της μητέρας του[539]. Υπάρχουν δύο είδη γονιμοποιήσεων: η ομόλογη γονιμοποίηση κατά την οποία το σπέρμα λαμβάνεται από το σύζυγο και η ετερόλογη γονιμοποίηση κατά την οποία το σπέρμα λαμβάνεται από δότη. Όσον αφορά στη συλλογή ωαρίων, απαιτείται η προσεκτική παρακολούθηση του μηνιαίου κύκλου της γυναίκας για τον καθορισμό της ωορρηξίας.

Τα ηθικά διλήμματα που εγείρονται, αφορούν στα γονιμοποιημένα ωάρια τα οποία δεν τοποθετούνται στη μήτρα, αλλά είτε καταψύχονται για μελλοντική έμβρυο-μεταφορά, είτε καταστρέφονται αμέσως μετά επειδή θεωρούνται ακατάλληλα. Είναι αρκετά δύσκολο να δοθούν απαντήσεις στα ηθικά διλήμματα που δημιουργούνται. Κατά τον Φανάρα, μερικά από τα ηθικά ερωτήματα είναι τα κατωτέρω:

(α) Η επέμβαση και η υποκατάσταση της αναπαραγωγικής λειτουργίας του ανθρώπου στο εργαστήριο, αποτελεί ηθική πράξη;

(β) Ποιος καθορίζει τα κριτήρια της επέμβασης στην αναπαραγωγή;

(γ) Ποιοι είναι οι κίνδυνοι μιας τέτοιας επέμβασης;

(δ) Ποια είναι τα πραγματικά οφέλη και ποιος τα λαμβάνει ουσιαστικά;

(ε) Σε ποιο μέλλον οδηγεί η αποδοχή της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής ως ενδεδειγμένης επέμβασης;

(στ) Η επέμβαση αυτή επηρεάζει, τελικά, την οικογενειακή, ψυχολογική και κοινωνική συμπεριφορά των ανθρώπων;[540]

Στα ανωτέρω ηθικά ερωτήματα, προστίθενται και άλλα όταν ληφθούν υπόψη άλλοι παράγοντες που αφορούν στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή. Ως

παράδειγμα φέρεται η δανεική μητρότητα ή διαφορετικά παρένθετη μητρότητα. Οι συνέπειες αυτής της διαδικασίας είναι αρκετές. Η κυοφορία παίρνει τη μορφή οικονομικής επιχείρησης και το συμβόλαιο που συνάπτεται διακόπτει τη σχέση εγκυμονούσας μητέρας και παιδιού, η οποία άρχισε με τη σύλληψη του εμβρύου. Περαιτέρω, η συζυγική σχέση κλυδωνίζεται, αφού η σύζυγος γνωρίζει ότι το παιδί που θα μεγαλώσει αποτελεί καρπό του άνδρα της με μια άλλη γυναίκα.

Κατά τον Φανάρα, τα ηθικά προβλήματα της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής επικεντρώνονται στην καταστροφή και στο μη σεβασμό της ανθρώπινης εμβρυϊκής ζωής και κορυφώνονται με την καταστροφή των υπεράριθμων δημιουργημένων εξωσωματικά εμβρύων[541]. Γνώμη του είναι να χρησιμοποιείται μόνο το αναπαραγωγικό υλικό των συζύγων και να μην δημιουργούνται υπεράριθμα έμβρυα. Περαιτέρω, τονίζει ότι πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στο συμφέρον του παιδιού, αντί στην ανάγκη των γονιών να αποκτήσουν παιδί. Ως ένα άλλο σημείο, προβάλλεται η αναζήτηση πνευματικότερων απαντήσεων και θεωρήσεων από τους ασθενείς και από τους ιατρούς-επιστήμονες, χωρίς να αγνοείται το θέλημα του Θεού.

[Συνεχίζεται]

[539] Βασίλειος Γ. Φανάρας, *Υποβοηθούμενη αναπαραγωγή- Θεολογική προσέγγιση*, περιοδικό *Πνευματική Διακονία*, Έτος 4^ο, τεύχος 10^ο, (Κύπρος: Ιερά Μητρόπολη Κωνσταντίας-Αμμοχώστου, 2011), σ. 13

[540] Στο ίδιο, σ. 14

[541] Στο ίδιο, σ. 18